

11. ANALIZA EFICACITĂȚII MODULUI DE GOSPODĂRIRE A PĂDURILOR

11.1. Realizarea continuității funcționale

Odată cu amenajarea din anul 1968, rolului protector al pădurii începe a i se acorda o atenție deosebită, suprafețe păduroase cu ponderi tot mai ridicate fiind încadrate în grupa I funcțională, având ca funcție prioritară protecția. Suprafețele aferente și obiectivele de protejat au variat în funcție de considerentele de moment ale societății. Variațiile de la o amenajare la alta ale suprafețelor încadrate în diverse categorii funcționale se datorează atât reconsiderării funcțiilor atribuite arboretelor, cât și variațiilor suprafeței fondului forestier în ansamblul său (sunt de amintit aici retrocedările de terenuri, efectuate în ultimele două decenii, în baza legilor fondului funciar).

Situația categoriilor și a grupelor funcționale este prezentată în tabelul următor pentru amenajările anterioare, comparativ cu cea actuală, cu mențiunea că în suprafețele pe grupe și categorii funcționale sunt incluse și clasele de regenerare din perioadele respective.

Situația categoriilor și a grupelor funcționale

Tabelul 11.1.1.

Anul amenajării	Grupa I						Grupa a II-a			Total
	T II			T III	T IV	Total	T VI		Total	
	2A	2B	2E	4B	5Q		1B/1C*	1C/1D*		
2000	170,9	13,0	6,1	63,6	-	253,6	2203,2	94,4	2297,6	2551,2
2010	40,79	11,02	1,12	2,56	-	55,49	1220,95	24,19	1245,14	1300,63
2020	75,70	-	1,12	-	625,93	702,75	427,11	99,98	527,09	1229,84

* categoria funcțională conform normelor tehnice din 1986/categoria funcțională conform normelor tehnice din 23.07.2018

Variațiile de la o amenajare la alta ale suprafețelor încadrate în diverse categorii funcționale (tabelul 11.1.1.) se datorează atât reconsiderării funcțiilor atribuite arboretelor, cât și variațiilor suprafeței fondului forestier în ansamblul său (retrocedări de terenuri, determinarea analitică a suprafețelor etc.).

La amenajarea actuală s-au menținut funcțiile atribuite arboretelor la amenajarea precedentă, diferențele de suprafețe la diferitele categorii funcționale fiind cauzate de retrocedări de suprafețe păduroase către foștii proprietari conform Legii nr.18/1991, Legii nr.1/2000 și a Legii nr.247/2005, a încadrării unor suprafețe în categoria 2A, în urma identificării în teren a unor arborete situate pe terenuri cu înclinare de peste 36 de grade, și a zonării funcționale corespunzătoare a pădurilor ce se suprapun peste rețeaua ecologică „natura 2000”, în categoria 5Q : ROSCI0314 – „Lozna” și ROSPA0114 – „Cursul mijlociu al someșului”. Alte aspecte privind zonarea arboretelor pe categorii funcționale, încadrarea lor în subunități de protecție sau de

producție, precum și măsurile de gospodărire a arboretelor cu funcții speciale de protecție, sunt prezentate la subcapitolele 5.1., respectiv 6.2.

Având în vedere situația categoriilor funcționale (tabelul 11.1.1.) și subunitățile de producție sau protecție constituite, considerăm că se realizează o continuitate funcțională prin îndeplinirea, în condiții optime, de către arboretele respective a funcțiilor social – economice și ecologice stabilite pentru fiecare în parte.

11.2. Dinamica dezvoltării fondului forestier

11.2.1. Indicatori cantitativi (vârste, volume, creșteri)

Tabelul 11.2.1.1.

Nr. crt.	Indicatori cantitativi	U. M.	Valoare	
			2010	2020
1	Ponderea pădurilor în suprafața totală a fondului forestier	%	97	97
2	Volum lemnos pe picior – total	m ³	337027	334111
3	Volum lemnos pe picior – mediu	m ³ /ha	259	272
4	Clasa de producție medie	-	2,7	2,6
5	Creșterea curentă	m ³ /an	8068	7220
6	Indicele de creștere curentă	m ³ /an/ha	6,2	5,9
7	Creșterea indicatoare	m ³ /an	3730	3808
8	Indicele de creștere indicatoare	m ³ /an/ha	3,1	3,3
9	Posibilitatea de produse principale	m ³ /an	918	420
10	Posibilitatea de produse secundare	m ³ /an	572	736
11	Tăieri de conservare	m ³ /an	16	153

În vederea evidențierii evoluției fondului forestier, a producției și productivității pădurilor sub raport cantitativ și calitativ s-a întocmit și subcapitolul 15.1. („Dinamica dezvoltării fondului forestier”). O succintă justificare a valorilor din tabelul 11.2.1.1. este următoarea :

Suprafața U.P., aflată între aceleași limite teritoriale ca la amenajarea precedentă, efectuată în anul 2009, a înregistrat modificări de la o etapă la alta ale mărimii fondului forestier ca urmare a modificării limitelor U.P., modului de determinare a suprafețelor, bazelor cartografice folosite și mișcărilor de suprafață. Față de amenajarea precedentă, suprafața fondului forestier s-a redus cu 58,90 ha datorită, mai ales, retrocedărilor de suprafețe păduroase către foștii proprietari conform Legii nr.18/1991, Legii nr.1/2000 și a Legii nr.247/2000 (a se vedea tabelul 2.4.2.1.), în prezent fiind de 1269,77 ha.

Ponderea pădurilor și terenurilor destinate împăduririi în suprafață totală a fondului forestier a cunoscut în perioadele anterioare valori cuprinse în jurul a 97%, restul reprezentând terenuri afectate gospodăririi silvice.

Fondul lemnos total și volumul lemnos la hectar au înregistrat variații în diverse etape, datorate suprafeței ocupate de arborete, compoziției, consistenței și claselor de producție caracteristice pădurilor din perioadele respective, în strânsă concordanță cu structura claselor de vârstă și capacitatea silvo-productivă a stațiunilor.

Creșterea curentă totală și, implicit, *indicele de creștere curentă* au cunoscut modificări mari în timp, datorate atât suprafeței arboretelor existente, vitalității, vârstei, consistenței, clasei de producție și compoziției pădurilor din perioadele respective, cât și modului și preciziei calculelor efectuate.

Indicele de creștere indicatoare este în prezent de 3,3 m³/an/ha pentru S.U.P. „A”, el urmând să crească treptat la nivelul etapelor viitoare, odată cu creșterea prognozată a productivității pădurilor.

Posibilitatea de produse principale a variat mult de-a lungul timpului, în funcție de suprafața arboretelor în care s-a reglementat producția, de procedeele de calcul folosite, ca și de unele orientări și necesități de moment (politica forestieră). Pentru amenajarea actuală s-a adoptat o posibilitate de 420 m³/an, cu 46% mai mică față de posibilitatea adoptată la amenajarea precedentă (918 m³/an), cauza acestei scăderi constituind-o depășirea de posibilitate din deceniul trecut prin precomptările de produse de accidentale, ceea ce a dus la recalcularea indicatorului de posibilitate prin creșterea indicatoare. Conform prognozei, posibilitatea urmează să rămână relativ constantă în cursul următoarelor două decenii, urmând ca în viitor (țel) să se stabilizeze în jurul valorii de 4640 m³/an, aceasta în situația în care suprafața S.U.P. „A” va rămâne aceeași, dar se va asigura normalizarea claselor de vârstă și optimizarea claselor de producție și compoziției arboretelor.

Posibilitatea de produse secundare, dependentă de starea arboretelor (stadiul lor de dezvoltare), de modul cum a fost privită oportunitatea lucrărilor de îngrijire, ca și de intensitatea acestora, a înregistrat valori diferite. Pentru deceniul de aplicare a prezentului amenajament, posibilitatea de produse secundare (orientativă) este de 736 m³/an. Urmează ca în viitor, atunci când structura arboretelor se va normaliza, să ajungă la cca. 1730 m³/an.

Corespunzător variației volumelor anuale de extras prin tăieri de produse principale și secundare, *indicii de recoltare* aferenți au înregistrat valori diferite.

Concluzionând, se poate afirma că, *pe măsura normalizării în timp a structurii claselor de vârstă și a stării arboretelor (compoziție, consistență, clase de producție) se va ajunge la o creștere substanțială a posibilității de produse principale și secundare, la o diversificare și creștere valorică a sortimentelor obținute, simultan cu realizarea rolurilor de protecție atribuite arboretelor.*

11.2.2. Indicatori calitativi (clase de producție, compoziție)

a) Structura fondului de producție pe specii

Structura fondului de producție (S.U.P. „A”) pe specii, la data întocmirii amenajamentului, este următoarea : 44FA 18GO 12CA 7DT 5TE 5CE 3MO 3ST 2DM 1DR. Se observă ponderea mai mare a fagului și gorunului în structura arboretelor, situație firească dacă ținem cont de etajele de vegetație în care ne aflăm.

b) Ponderea speciilor de valoare ridicată

Cea mai valoroasă specie din cuprinsul U.P. IV Surduc este gorunul, care reprezintă 18% din suprafața fondului productiv și tot atât din cea a U.P. Acesta este urmat, din punct de vedere al valorii de fag, care este majoritar ca pondere, acesta ocupă 44% din suprafața fondului productiv și 43% din suprafața totală a pădurii. În viitor se va urmări păstrarea speciilor

menționate, care se consideră că au condiții foarte bune (fag, gorun) de dezvoltare în U.P. și introducerea unor specii ajutătoare de amestec acolo unde este nevoie (cireș, tei, paltin, frasin, etc.).

c) Ponderea arboretelor cu structură plurienă

În cuprinsul unității de producție nu există arborete pluriene, arboretele relativ pluriene însumează 431,49 ha – 35% din suprafața pădurii, cele relativ echiene totalizând 797,98 ha – 65%.

d) Structura fondului de producție pe clase de calitate

La nivelul U.P. nu s-a realizat o cartare a arborilor și arboretelor pe clase de calitate dar, din observațiile făcute pe teren cu ocazia descrierilor parcelare și ținând cont de speciile din U.P. și de modul lor de regenerare preponderent (din sămânță și din lăstari), și de dezvoltare, se poate afirma că predomină clasele II – III de calitate, arborii cu trunchiuri sănătoase având o pondere destul de mare în structura arboretelor.

e) Structura fondului forestier în raport cu modul de regenerare

Suprafața păduroasă a U.P., în raport cu modul de regenerare (tabelul 16.2.3.1.), se împarte astfel : 48% regenerare din sămânță, 44% din lăstari și 10% din plantații. Modul de regenerare se va îmbunătăți în viitor prin promovarea regenerării naturale, adoptându-se tratamentele adecvate și ajutându-se regenerarea naturală. Unde este cazul se vor efectua plantații și semănături directe, dar numai cu specii corespunzătoare și cu proveniențe controlate.

f) Suprafața pădurilor destinate să producă lemn de calitate superioară

În U.P. în studiu nu există arborete destinate să producă, în principal, arbori groși și de calitate superioară în vederea obținerii de lemn pentru furnire estetice și tehnice sau pentru lemn de rezonanță și claviatură.

g) Principalele efecte protective

Principalele efecte protective ale arboretelor din cadrul U.P. sunt cele prezentate la subcapitolul 5.1.: protecția terenurilor cu înclinare peste 35 grade, a celor degradate, a arboretelor incluse în rețeaua „Natura 2000”. Încă de la primele amenajări, începând cu cea din anul 1968 (pentru cea din anul 1954 nu s-au găsit date), funcțiile de protecție atribuite arboretelor au fost într-o continuă evoluție și diversificare de la o amenajare la alta, în strânsă concordanță cu politica forestieră, cu evoluția și cerințele mereu noi ale societății omenești.

Evidențiem faptul că *analizele cantitativă și calitativă ale dezvoltării arboretelor de la o etapă de amenajare la alta au fost îngreunate și făcute mai puțin relevante de variația mare a suprafeței fondului forestier de-a lungul perioadelor de amenajare studiate, ca și de lipsa/insuficiența datelor pentru diversele perioade analizate.*

